

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/51/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113233489
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2113233489.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a sudkýň: JUDr. Martina Valentová a JUDr. Ľubica Bundzelová, v právnej veci žalobcu: M. T., nar. XX.XX.XXXX, Ústav na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody, Gucmanova 19/670, poštový priečinok 7, 920 41 Leopoldov, zastúpený: JUDr. Peter Peružek, advokát, Radlinského 1, 920 01 Hlohovec, proti žalovaným: 1/ Slovenská republika - Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby Leopoldov, Gucmanova 19/670, 920 41 Leopoldov, 2/ Generálny riaditeľ Zboru väzenskej a justičnej stráže, Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže, Šagátova 1, 813 04 Bratislava, 3/ Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže, Šagátova 1, 813 04 Bratislava, žaloba z dôvodu porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 06. októbra 2016, č. k. 13C/398/2013-476, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu I. inštancie sa potvrdzuje.

II. Žalovaní 1/, 2/ a 3/ majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd I. inštancie žalobcu zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žalovaným 1), 2) a 3) priznal voči žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd rozsudok právne odôvodnil použitím ust. § 2 ods. 1 až 5, § 3 ods. 1 a 2, zák. č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže (ďalej iba „ZoZVJS“), § 13 ods. 1 zák. č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy, čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zo 04.11.1950 v znení protokolov (ďalej len „Dohovor“), čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 2, čl. 13 ods. 2 a 4 zák. č. 460/1992 Zb. Ústavy SR, § 1, § 1a, § 3 ods. 2 a 5, § 4 ods. 1, § 24 ods. 1 a 4 zák. č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoVTOS“), § 18 ods. 2 písm. e), § 64 ods. 1, 2 a 4, § 65 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 368/2008 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody (ďalej len „PVTOS“), § 1, § 2 ods. 1, § 2a ods. 1 až 3, § 3 ods. 1, § 9 ods. 1 až 3, § 11 ods. 1 až 3 zák. č. 365/2004 Z. z. o rovnom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a ochrane diskriminácie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) (ďalej len „ADZ“). Vecne rozsudok odôvodnil tým, že vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, a to ani z časti, a nie je možné jej vyhovieť v žiadnom z jej požadovaných výrokov. Základnou otázkou pre posúdenie opodstatnenosti nároku žalobcu na rozhodnutie v zmysle určovacích výrokov a na rozhodnutie o náhrade nemajetkovej ujmy bolo zistenie, či konanie žalovaných 1/ až 3/ voči žalobcovi napĺňalo znaky priamej alebo nepriamej diskriminácie.

3. Súd predovšetkým poukazuje na skutočnosť, že žalobca ako žalovaného 1/ označil Slovenskú republiku zastúpenú Ústavom na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody Leopoldov. Ústav na

výkon trestu odňatia slobody sú pritom rozpočtové organizácie zriaďované Ministerstvom spravodlivosti SR, a teda právnickými osobami s vlastnou právnou subjektivitou. Podľa tvrdení žalobcu v priebehu konania malo dôjsť k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania konaním Ústavu trestu odňatia slobody a ústavu na výkon väzby Leopoldov (č. I. 97 - „riaditeľ ústavu diskriminačne konal voči žalobcovi“, „opakovane žalovaný vydával zamietavé stanoviská k možnosti návštev priamym kontaktom“, č. I. 98 - „žalovaný - ÚVTOS Leopoldov“, „odpoveď riaditeľa žalovaného“), preto mala byť ako pasívne legitimitovaná správne označená priamo táto právnická osoba a nie štát, ktorý nie je v konaní pasívne vecne legitimitovaný, a to s prihliadnutím na skutkové tvrdenia žalobcu v konaní. Ak by však žalobca aj správne označil žalovaného 1/, žaloba voči nemu nebola podaná dôvodne, a to z nasledovných dôvodov:

4. Pokiaľ ide o tvrdené porušenie zásady rovnakého zaobchádzania tým, že podľa žalobcu od 28.08.2012 do 31.12.2013 žalovaný 1/ nezabezpečil, aby žalobca mal taký istý prístup k návštevám priamym kontaktom ako iní odsúdení v iných ústavoch na výkon trestu so stredným stupňom stráženia na území Slovenskej republiky v súlade s vtedy platnými právnymi predpismi, súd má za to, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania voči žalobcovi, a teda k priamej diskriminácii žalobcu, nedošlo. Žalobca poukazoval na to, že v období od 28.08.2012 do 31.12.2013 sa ako kontaktné realizovali návštevy len v mesiacoch október 2012, apríl 2013 a október 2013.

5. V prvom rade je potrebné poukázať na skutočnosť, že žalobca bol pre výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia, a to do diferenciačnej skupiny „C“. Zákonná úprava návštev takéhoto odsúdeného (§ 24 ods. 4 ZoVTOS) nezakladá nárok odsúdeného na návštevu priamym kontaktom, pretože hoci sa majú návštevy u takého odsúdeného vykonať spravidla priamym kontaktom, zároveň zákon upravuje právo riaditeľa ústavu v odôvodnených prípadoch rozhodnúť, či sa návšteva odsúdeného vykoná s priamym kontaktom alebo bez priameho kontaktu. Znamená to teda, že nie je správny výklad žalobcu, podľa ktorého význam slova „spravidla“ znamená iba to, že riaditeľ ústavu môže v odôvodnených prípadoch zakázať priamy kontakt. Zákon totiž výslovne uvádza, že v odôvodnených prípadoch (za ktorý je možné považovať aj prípad žalobcu, kedy z dôvodu výkyvov v plnení programu zaobchádzania u tohto odsúdeného sú návštevy priamym kontaktom využívané ako motivačný prvok) riaditeľ ústavu má právo rozhodnúť, či sa návšteva odsúdeného vykoná s priamym kontaktom (vyžaduje sa súhlasné stanovisko) alebo bez priameho kontaktu (vyžaduje sa nesúhlasné stanovisko so žiadosťou). Je pritom potrebné vychádzať z účelu trestu, ktorý sleduje spoločnosť, a ktorým je o. i. resocializácia odsúdeného, pričom pre dosiahnutie tohto cieľa je jedným z prvkov aj motivačné pôsobenie na odsúdeného pri vytváraní podmienok na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život. Netreba pritom zabúdať, že už z podstaty ukladania trestov podľa Trestného zákona vyplýva, že ide o ujmu na osobnej slobode, majetkových a iných právach odsúdeného. Okrem toho súd poukazuje na znenie ustanovenia § 18 ods. 2 písm. e) PVTOS, ktorý s účinnosťou od 01.01.2014 výslovne konkretizuje, že diferenciačnej skupine „C“ v ústave so stredným stupňom stráženia (pozn. do ktorej je zaradený aj žalobca) sa návštevy vykonávajú spravidla bez priameho kontaktu, z čoho vyplýva jednoznačný úmysel ponechať rozhodnutie o forme návštevy u takéhoto odsúdeného na riaditeľa ústavu. Súd má potom za to, že možnosť riaditeľa ústavu rozhodovať v odôvodnených prípadoch v rozhodnom období (od 28.08.2012 do 31.12.2013) o tom, či sa u žalobcu návšteva mala vykonať priamym alebo nepriamym kontaktom, nie je v žiadnom rozpore s realizáciou základného práva žalobcu na rešpektovanie súkromného a rodinného života garantovaného v čl. 8 bod 1 Dohovoru a v čl. 19 ods. 2 ÚSR, pretože aj tieto normy najvyššej právnej sily pripúšťajú za určitých podmienok obmedzenie výkonu tohto práva (čl. 8 bod 2 Dohovoru a čl. 13 ods. 2 ÚSR).

6. Podporne súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Sžo/140/2015 z 25.05.2016, ktorým NS SR potvrdil uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/243/2014-23 z 05.03.2015. Predmetným uznesením krajský súd zastavil konanie o návrhoch na preskúmanie nesúhlasného stanoviska ÚVTOS a ÚVV Leopoldov k žiadosťiam žalobcu o vykonanie návštev zo dňa 02.10.2014 a 04.11.2014 za podmienok podľa § 24 zákona č. 475/2005 Z. z., s tým, že dozor nad zachovávaním zákonnosti vo výkone trestu odňatia slobody vykonáva prokurátor, uvedené rozhodovanie súvisí s výkonom trestu a uvedené rozhodnutia nepodliehajú súdnemu prieskumu. V uvedenom uznesení sa Najvyšší súd SR výslovne vyjadril aj k návštevám priamym kontaktom u toho istého žalobcu, pričom uviedol, že „zo zákonnej úpravy výkonu trestu odňatia slobody, vrátane Poriadku výkonu trestu odňatia slobody, vyplýva, že prijímanie návštevy odsúdenými podlieha udeleniu povolenia schváleného riaditeľom ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Schválenie návštevy formou priameho kontaktu teda nie je nárokom (v prípade žalobcu sa dokonca spravidla nevykonáva - § 18 ods. 2 písm. e/ Poriadku),

ale sa povoľuje v závislosti od podmienok stanovených týmito normami, s prihliadnutím predovšetkým na stupeň stráženia a skupinu diferenciacie, v ktorých je odsúdený pre výkon trestu odňatia slobody zaradený, ako i na jeho správanie sa počas výkonu trestu, ktoré vypovedá o tom, akým spôsobom sa odsúdený zúčastňuje na pozitívnych zmenách svojej osobnosti a naplňa sa cieľ individuálnej prevencie prostredníctvom výkonu trestu odňatia slobody (§ 24 ods. 4 zákona č. 475/2005 Z. z., § 36 ods. 1 a § 18 ods. 2 Poriadku)." Už len nad rámec súd uviedol, že ústavná sťažnosť žalobcu, ktorou namietal porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 2 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 14S/243/2014 z 5. marca 2015 a uznesením Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Sžo/140/2015 z 25. mája 2016 bola uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 715/2016 zo dňa 18.10.2016 odmietnutá.

7. Ak pri odsúdenom zaradenom v strednom stupni stráženia má riaditeľ ústavu na výkon trestu odňatia slobody zákonom danú možnosť rozhodnúť, či sa návšteva uskutoční priamym alebo nepriamym kontaktom, nie je možné nesúhlas s návštevou priamym kontaktom považovať za diskriminačný prístup k odsúdenému. Žalobca zároveň neuviedol, že by riaditeľ ústavu odlišne zaobchádzal so žalobcom ako s inými odsúdenými v ÚVTOS Leopoldov pri rozhodovaní o forme návštev. Z uvedeného potom ale nevyplýva, že by ÚVTOS Leopoldov pristupoval k žalobcovi odlišne ako k iným odsúdeným umiestneným v tomto ústave, a nie je možné preto považovať jeho prístup k žalobcovi za diskriminačný, keďže nebol preukázaný rozdielny prístup k jednotlivcovi oproti inému jednotlivcovi v porovnateľnej situácii, t.j. v tom istom ústave. Ak by aj bol rozdielny prístup iných ústavov v rozhodnom období pri povoľovaní návštevy priamym kontaktom, tento nie je možné zohľadňovať, nakoľko sa berie do úvahy iba zaobchádzanie so žalobcom menej priaznivo v porovnaní s inými odsúdenými v tom istom ústave (v porovnateľnej situácii). Nad rámec súd uvádza, že pokiaľ ide o obdobie od 01.01.2014, podľa záznamu zo dňa 08.07.2015 v Iných záznamoch (č. I. 302, 2. str.) nebola návšteva priamym kontaktom povolená žalobcovi ani v ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová.

8. V konaní o antidiskriminačnej žalobe musí žalobca prioritne uniesť dôkazné bremeno týkajúce sa skutočností, z ktorých možno odvodiť, že došlo k priamej alebo nepriamej diskriminácii, resp. zásady rovnakého zaobchádzania. Žalobca musí tvrdiť a zároveň aj predložiť také dôkazy (uniesť dôkazné bremeno), z ktorých možno dôvodne usúdiť, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo. Súčasne musí tvrdiť, že pohnútkou diskriminačného konania je niektorý z dôvodov uvedených v ustanovení § 2 ods. 1 ADZ. Až následne sa presúva dôkazné bremeno na žalovanú stranu, ktorá má právo preukazovať svoje tvrdenia, že neporušila zásadu rovnakého zaobchádzania (porovnaj napr. uznesenie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 16/2009 z 30.04.2009). V súvislosti s tým súd poukazuje na ustanovenie § 2 ods. 1 ADZ, podľa ktorého dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania spočíva v zákaze diskriminácie z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia alebo z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti. Citované ustanovenie § 2 ods. 1 ADZ teda uvádza dôvody, pre ktoré by mohlo dôjsť k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania, a to napr. pohlavie, náboženské vyznanie, rasa, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, atď.. Žalobca však pri výroku II. žaloby neuviedol žiaden z týchto dôvodov, pre ktoré sa domnieva, že by s ním pri povoľovaní návštev priamym kontaktom bolo zaobchádzané inak ako s ostatnými odsúdenými v porovnateľnej situácii, a aj z tohto dôvodu nemôže byť žaloba vo výroku II. opodstatnená.

9. Pokiaľ ide o výrok žaloby požadujúci, aby žalovaní 1/, 2/ a 3/ upustili od svojho konania a zabezpečili, aby neuplatňovali voči žalobcovi Rozkaz ministra spravodlivosti SR č. 16/2015, nakoľko uvedené rozhodnutie porušuje rovnaké zaobchádzanie z dôvodu diskriminácie z dôvodu veku ako aj pohlavia, ani v tejto časti nebola žaloba dôvodná.

10. V časti žaloby smerujúcej proti žalovaným 2/ a 3/ súd žalobu v tejto časti zamietol z dôvodu, že uvedený RMS č. 16/2015 upravuje o. i. spôsob, formy a postupy zaobchádzania s odsúdenými vo výkone trestu odňatia slobody, a tento preto uplatňuje v tomto prípade len ústav na výkon trestu odňatia slobody a nie žalovaní 2/ a 3/. Keďže žalovaní 2/ a 3/ tento rozkaz neuplatňujú, nemôžu sa logicky ani zdržať jeho ďalšieho uplatňovania.

11. Pokiaľ ide o uplatňovanie RMS č. 16/2015 ústavom, súd má za to, že jeho uplatňovanie nie je možné považovať za naplnenie predpokladov nepriamej diskriminácie v zmysle § 2a ods. 2 ADZ, pretože prihládanie na vek a pohlavie v danom príkaze resp. jeho prílohe je objektívne odôvodnené štatistickými údajmi a sledovaním oprávneného záujmu (bezpečnosť verejnosti, vyššie riziko u týchto skupín) a je primerané a nevyhnutné na dosiahnutie takého záujmu. Je všeobecne známe, že medzi páchatelmi trestných činov výrazne prevládajú muži, a to muži do 40 rokov, preto je dôvodné prihliadať na štatistické údaje pridelením bodov za tieto oblasti, pretože je to odôvodnené vyšším rizikom recidívy. Rozdielne zaobchádzanie, ktoré vyplýva z rozdielnej miery rizika overiteľnej štatistickými údajmi, a ktoré je objektívne odôvodnené sledovaním oprávneného záujmu, nemôže byť diskrimináciou. Nie je potom možné dať za pravdu žalobcovi, že je zo strany žalovaného 1/ aplikovaním rizikových faktorov v prílohe k rozkazu porušená zásada rovnakého zaobchádzania v zmysle nepriamej diskriminácie. Uvedená príloha je v súlade s legálnym vymedzením uvedeným v § 2a ods. 3 ADZ, pretože je objektívne odôvodnená sledovaním oprávneného záujmu a je primeraná a nevyhnutná na dosiahnutie takého záujmu. Zároveň súd poukazuje na skutočnosť, že nízke riziko zlyhania (0-5 bodov) je možné dosiahnuť aj v prípade, že muž mladší ako 40 rokov dosiahne 2 body v týchto neovplyviteľných oblastiach. Totiž, i keby súd pripustil, že by takáto osoba dosiahla ďalšie 3 body v neovplyviteľných (alebo čiastočne neovplyviteľných) oblastiach ako sú 9. kvalita výchovného prostredia v detstve do 15 rokov, 10. finančná situácia rok pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody, a 12. mentálna úroveň, poruchy osobnosti, stále ide len o 5 bodov, čo predstavuje nízke riziko sociálneho zlyhania. Dosiahnutie 6 bodov (stredné riziko sociálneho zlyhania) v Hodnotení rizika sociálneho zlyhania zo dňa 21.10.2015 (č. I. 367) u žalobcu bolo zapríčinené nielen 2 bodmi za vek a pohlavie, ale najmä 2 bodmi za tri a viac odsúdení, 1 bod za aktuálne odsúdenie za závažnejšiu trestnú činnosť (zločin), 1 bod za dosiahnuté vzdelanie - ukončené stredné odborné vzdelanie (SOU - bez maturity s výučným, resp. záučným listom), čo sú oblasti, ktoré boli žalobcom ovplyviteľné. Súd tiež poukazuje na Upovedomenie o výsledkoch vybavenia podnetu zo dňa 05.05.2014 (č. I. 289), v ktorom verejná ochrankyňa práv SR konštatuje, že výsledkami vybavenia podnetu sa nepreukázalo porušenie základných práv a slobôd zaručených Ústavou SR v súvislosti s predmetnou právnou úpravou a používaním dotazníka sociálneho zlyhania.

12. Nakoľko RGR č. 33/2012 a RGR č. 23/2014 sa v súčasnosti neuplatňujú, pretože boli zrušené (RGR č. 33/2012 bol zrušený RGR č. 23/2014 a RGR č. 23/2014 bol zrušený RMS č. 16/2015), nemôže sa žalobca účinne domáhať ich ďalšieho neuplatňovania. Keďže v tejto časti žaloba nebola zobrať späť, súd v tejto časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. Okrem toho, aj v prípade nezrušenia týchto rozkazov, by však žaloba bola v tejto časti zamietnutá, a to z rovnakých dôvodov ako súd uvádza pri RMS č. 16/2015, nakoľko úprava hodnotenia resocializačnej prognózy bola v týchto rozkazoch obdobná, pričom v prípade žalovaných 2/ a 3/ by bola žaloba zamietnutá pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, nakoľko tieto uvedené rozkazy ani neaplikovali.

13. Vzhľadom na všetko vyššie uvedené potom bolo potrebné zamietnuť žalobu aj vo výroku I., nakoľko v konaní nebolo preukázané, že by žalovaní 1/, 2/ a 3/ akýmkoľvek spôsobom porušili zásadu rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k žalobcovi (t.j. ani rozhodovaním o forme návštev, ani vydaním a ani uplatňovaním uvedených rozkazov).

14. Pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, uplatnenú vo výroku VI. žaloby voči žalovanému 1/ vo výške 13.000,- eur v zmysle § 9 ods. 3 ADZ, nakoľko súd nemal za preukázané, že by na strane žalovaného 1/ došlo k porušeniu resp. nedodržaniu zásady rovnakého zaobchádzania voči žalobcovi, bola žaloba nedôvodná aj v tejto časti, a preto súd zamietol žalobu aj v časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

15. K poukazovaniu žalobcu na disciplinárne tresty, ktoré boli uložené žalobcovi, keď vykonával trest v ústave v Banskej Bystrici a ohľadom ktorých malo byť rozhodnuté, že tieto skutky sa nestali, čiže bol podľa žalobcu diskriminovaný neprávom, súd uvádza, že žalobca žiadnym konkrétnym spôsobom súdu nezrejmil, v čom má uvádzané súvislosť s prejednanou vecou, a preto sa touto časťou tvrdení žalobcu súd nezaoberal.

16. Súd nevykonal dokazovanie navrhované žalobcom, a síce výsluch žalobcu na ďalšom pojednávaní, nakoľko žalobca bol podrobne vypočutý na pojednávaní dňa 29.03.2016. Žalobca pritom prostredníctvom právneho zástupcu ani neuviedol, k čomu konkrétne by mal byť vypočutý na ďalšom pojednávaní, keď žiadal o odročenie pojednávania dňa 06.10.2016. Ak žalobca žiadal o

odročenie pojednávania za účelom predloženia listinných dôkazov, súd uvádza, že žiadosti o odročenie pojednávania z takéhoto dôvodu nebolo možné vyhovieť z dôvodu hospodárnosti a rýchlosti konania. Žalobca uvedené listinné dôkazy uvádzal na pojednávaní dňa 29.03.2016, kedy bol vypočutý. Ak aj nemal možnosť predložiť tieto listinné dôkazy na uvedenom pojednávaní (pri výsluchu uviedol, že do spisu doloží odporúčanie REC (z roku 2006-2) a správu CPT PT (2014) 07, do ďalšieho pojednávania dňa 06.10.2016 mal dostatok času ich zabezpečiť a súdu zaslať. Súd neuznal námietku právneho zástupcu, že žalobca nemá dostatok finančných prostriedkov na ich zaslanie, nakoľko za obdobie od výsluchu žalobcu dňa 29.03.2016 do pojednávania dňa 06.10.2016 doručil žalobca súdu celkom 3 zásielky prostredníctvom pošty (podania zo dňa 18.04.2016, 05.05.2016, 12.09.2016), ktorých súčasťou mohli byť aj navrhované listinné dôkazy. Najmä však súd vykonanie týmito dôkazmi nepovažoval za potrebné pre rozhodnutie vo veci, keď žalobca ani neuviedol, čo z uvedených listinných dôkazov vplýva, ktoré svoje skutkové tvrdenia nimi chce preukázať.

17. Okrem toho navrhovaná Správa Európskeho výboru na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania (CPT) PT (2014) 07 zo dňa 24.03.2014, ktorú výbor vypracoval z návštevy SR uskutočnenej v dňoch 24. septembra až 3. októbra 2013, je verejne dostupná na stránke rokovania.sk. Správa v bode 112. konštatuje, že „odsúdení zaradení v maximálnom stupni stráženia C a väčšina väzňov s doživotným trestom v režime D1 (pozri odsek 46) spravidla nemali právo prijímať návštevy s priamym kontaktom. CPT uznáva, že v niektorých prípadoch bude z bezpečnostných dôvodov alebo na ochranu legitímnych záujmov vyšetrovania opodstatnené prijímať návštevy v kabinách a/alebo monitorované návštevy. Pre všetky zákonom ustanovené kategórie väznených osôb by však mali byť pravidlom návštevy s priamym kontaktom a „bezkontaktné“ návštevy by mali byť len výnimkou. Akékoľvek rozhodnutie o nariadení bezkontaktných návštev musí byť vždy dobre zdôvodnené a opodstatnené a musí sa zakladať na individuálnom posúdení potenciálneho rizika konkrétneho väzňa. Výbor odporúča, aby sa všetkým väzňom povolilo prijímať návštevy bez deliaceho panelu okrem jednotlivých prípadov, v ktorých by mohli nepochybne existovať obavy o bezpečnosť.“ Z uvedenej správy teda vyplýva, že výbor nevyklučuje obmedzenia pri realizácii návštev odsúdených v odôvodnených prípadoch.

18. Pokiaľ ide o Odporúčanie Rec (2006) 2 Výboru ministrov Rady Európy členským štátom o Európskych väzenských pravidlách, ktoré bolo prijaté Výborom ministrov dňa 11.01.2006, toto je zverejnené na stránke justice.gov.sk. Ani z uvedeného odporúčania však nevyplýva spôsobilosť ovplyvniť rozhodnutie súdu v prospech žalobcu, keď súd poukazuje na znenie odsekov 24.1 a 24.2. Podľa odseku 24.1, väzňom má byť povolené komunikovať písomne, telefonicky alebo inou formou s ich rodinami, inými osobami a predstaviteľmi externých organizácií a prijímať návštevy uvedených osôb a podľa odseku 24.2, komunikácia a návštevy môžu byť predmetom obmedzení a monitorovania nevyhnutných z dôvodu potrieb ďalších trestných vyšetrovaní, udržania riadneho poriadku, ochrany a bezpečnosti, prevencie trestných činov a ochrany obetí trestných činov, ale takéto obmedzenia, vrátane osobitných obmedzení nariadených súdnym orgánom, majú napriek tomu umožňovať prijateľnú minimálnu mieru kontaktu. Teda aj z citovaného odporúčania vyplýva, že výbor pripúšťa obmedzenie návštev odsúdených v určitých prípadoch.

19. Pokiaľ ide o žiadosť žalobcu, aby bol predvedený na pojednávanie dňa 06.10.2016 na žiadosť súdu, súd poukazuje na skutočnosť, že žalobcu na pojednávaní dňa 29.03.2016 (č. l. 377, 2. str.) upovedomil o tom, že ak sa chce ďalších pojednávanií zúčastniť, je potrebné, aby si zabezpečil eskortu na vlastné náklady, s tým, že jeho práva na ďalších pojednávaniach budú chránené jeho právnym zástupcom. Ak mal žalobca nejaké pochybnosti o schopnosti právneho zástupcu adekvátne ho zastupovať, nič mu nebránilo požiadať CPP o ustanovenie iného právneho zástupcu, alebo sa zastupovať v konaní sám. Obdobne, ak sa žalobca v konaní domáhal, aby mu boli doručované všetky písomnosti, ktoré budú doručované jeho právnenému zástupcovi, takáto požiadavka nemá oporu v zákone (ako v Občianskom súdnom poriadku účinnom do 30.06.2016, tak v Civilnom sporovom poriadku účinnom od 01.07.2016), nakoľko v zmysle § 49 ods. 1 OSP (v znení účinnom do 30.06.2016), ako aj podľa § 110 ods. 1 CSP (v znení účinnom od 01.07.2016), ak má strana zástupcu so splnomocnením pre celé konanie, doručujú sa písomnosti len tomuto zástupcovi.

20. Súd nevykonával dokazovanie navrhnuté žalobcom, a síce prehľadmi návštev odsúdených, ktorí boli v strednom stupni stráženia v diferenčnej skupine C v ústavoch na výkon trestu Banská Bystrica - Kráľová a Ružomberok, ani výsluchom navrhnutých svedkov - odsúdených, nakoľko takéto dokazovanie

by bolo zbytočným predlžovaním konania, a jeho výsledky by nemohli viesť k inému záveru súdu, a to s poukazom na vyššie uvedené závery súdu o tom, že nebolo a nie je diskrimináciou rozhodovanie riaditeľa ústavu o forme návštevy u žalobcu a zároveň že i tak pre posúdenie dodržania zásady rovnakého zaobchádzania je rozhodujúce správanie sa ústavu voči odsúdeným v ňom sa nachádzajúcim, nakoľko len tak ide o osoby v porovnateľnej situácii. Súd tiež nevykonal dokazovanie navrhnuté v podaní žalobcu zo dňa 12.09.2016, a to vyžiadanim iných záznamov od žalovaného 1/, nakoľko uvedený dôkaz by nebol spôsobilý zmeniť rozhodnutie súdu. Žalobca ani nekonkretizoval, z ktorého dňa aký záznam o športovej súťaži, inej spoločenskej aktivite, kvíze atď. v Iných záznamoch chýba, pričom súd poukazuje na skutočnosť, že uvedené aktivity sú v Iných záznamoch (na č. I. 300 a nasl.) obsiahnuté, a to napr. údaje o účasti na stolnotenisových turnajoch (napr. 10.02.2014, 22.04.2014, 16.05.2014, 23.06.2014, 31.07.2014, 07.08.2014, 11.02.2015), údaje o účasti/organizovaní vedomostného kvízu (napr. 04.06.2014, 22.08.2014, 16.03.2014), údaje o využití ústavného počítača (napr. 06.03.2014, 13.03.2014, 27.03.2014, údaje o pochvale za učebné výsledky (03.07.2014), za katolícke náboženské aktivity (12.03.2015), za organizáciu tipovacej súťaže v hokeji (29.05.2015), atď. Najmä však súd poukazuje na to, že žalobca ani neuviedol, aké jeho skutkové tvrdenie podstatné pre rozhodnutie vo veci samej má byť uvedenými záznamami preukázané. Súd nevykonal dokazovanie pripojením trestného spisu, resp. spisu o podmienenečnom prepustení, a to z dôvodu, že by takéto dokazovanie nemalo vplyv na iné rozhodnutie súdu, keďže resocializačná prognóza podľa hodnotenia rizika sociálneho zlyhania je len jedným z východísk, z ktorých vychádza rozhodnutie súdu o podmienenečnom prepustení (okrem toho je to v zmysle § 64 ods. 1 PVTOS aj hodnotenie správania odsúdeného vo výkone väzby a výkone trestu, aktivita odsúdeného a plnenie programu zaobchádzania), čo je nakoniec zrejmé aj zo skutočností, že Okresný súd Trnava žiadosti o podmienenečné prepustenie napriek strednému riziku zlyhania vyhovel. Podľa ustálenej súdnej praxe nevykonanie dôkazov navrhnutých stranou nie je postupom, ktorým súd odňal strane možnosť konať pred súdom (R 37/1993), keď strane síce zákon ukladá povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom o tom, ktoré z navrhovaných dôkazov budú vykonané, rozhoduje súd.

21. Vykonaným dokazovaním mal súd za to, že žalobca v prejednávannej veci nepreukázal súdu skutočností, z ktorých by bolo možné odvodiť, že by konanie ktoréhokoľvek zo žalovaných napĺňalo znaky priamej alebo nepriamej diskriminácie, čím stratilo opodstatnenie aj požadovanie nemajetkovej ujmy v peniazoch, a preto súd žalobu v celom rozsahu vo výroku I. rozsudku zamietol.

22. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď žalovaní 1/ až 3/ boli úspešní v plnom rozsahu, čo v konečnom dôsledku znamená nárok žalovaných 1/ až 3/ voči žalobcovi na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 100% trov konania každý, o čom súd rozhodol vo výroku II. rozsudku. O výške náhrady trov konania každého žalovaného bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

23. Proti rozsudku súdu I. inštancie podal odvolanie žalobca prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), e) a h) CSP. V odvolaní uviedol, že dôvodom na porušenie práva na spravodlivý proces je nedostatočné a zmätočné odôvodnenie rozsudku Okresného súdu Trnava, pričom z tohto vyplýva nepreskúmateľnosť. Nepreskúmateľnosť žalobca okrem iného opiera aj na odôvodnenie rozsudku, kde prvoinštančný súd uvádza, že vypracoval rozsudok dňa 06.10.2016, ale cituje rozhodnutie o ústavnej sťažnosti žalobcu zo dňa 18.10.2016 / strana 19 predmetného rozsudku/. Nevypočítaním navrhnutých svedkov, a to X. a Y. ako aj N. a Y. a nedoložením podkladov z ÚVTOS Ružomberok a ÚVTOS Banská Bystrica, ktoré mal v čase rozhodovania pri sebe žalobca, ktorý žiadal o eskortu, ale súd jeho žiadosti nevyhovel, došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z tohto dôvodu, že súd nevykonal návrh na doplnenie dokazovania, rozhodol predčasne a nezákonne. Uvádza, že žalovaný 1/ sa voči žalobcovi dopúšťa priamej diskriminácie podľa ustanovenia § 2a ods. 3 zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov, pretože odsúdený v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody napr. Banská Bystrica - Kráľová a Ružomberok v zariadeniach v strednom stupni stráženia v diferenciálnej skupine „C“ vykonávajú návštevy priamym kontaktom a majú iné výhody ako sú poskytované žalobcovi. Z uvedeného dôvodu sa so žalobcom koná menej priaznivo ako s iným odsúdeným v porovnateľnej situácii a to len z dôvodu, že vykonáva trest odňatia slobody v ústave Leopoldov. Z uvedeného dôvodu sú diskriminovaní aj rodinní príslušníci. V ustanovení § 24 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov sa upravuje, že návšteva

odsúdeného v ústave s minimálnym stupňom stráženia a v ústave so stredným stupňom stráženia sa vykonáva spravidla priamym kontaktom, návšteva odsúdeného zaradeného do ústavu s maximálnym stupňom stráženia sa vykonáva spravidla bez priameho kontaktu. Riaditeľ ústavu môže v odôvodnených prípadoch rozhodnúť, či sa návšteva odsúdeného vykoná s priamym kontaktom alebo bez priameho kontaktu. Z uvedeného ustanovenia nevyplýva žiaden právny nárok na návštevu priamym kontaktom, no na strane druhej by mala po celom území Slovenskej republiky v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia sa uplatňovať rovnaká prax pri realizovaní návštev priamym kontaktom, keďže v iných ústavoch, kde vykonával trest žalobca fungovali návštevy priamym kontaktom. Z tohto dôvodu by malo v rovnakých ústavoch platiť rovnaké zaobchádzanie a výhody, pritom by nemalo závisieť od rozhodnutia riaditeľa, ktoré je nepreskúmateľné, nakoľko je čisto subjektívne. Žalobca dva krát požiadal vykonať návštevu priamym kontaktom a to dňa 10.07.2013 a 01.08.2013, pričom ju riadne odôvodnil jednak okolnosťou, že návšteva priamym kontaktom umožní rozprávať sa naraz s 5 osobami, nakoľko bez priameho kontaktu je tam len 1 telefón a druhú odôvodnil tým, že nemal návštevu v mesiaci júl 2013, nakoľko jeho rodina nemala umožnenú návštevu priamym kontaktom, hrozí narušenie vzťahov, psychická ujma žalobcovi a v konečnom dôsledku je to v rozpore aj s resocializáciou, keď sa neumožňuje návšteva priamym kontaktom. Prvoinštančný súd nesprávne vyložil právny predpis a to zákon o výkone trestu odňatia slobody, nakoľko tento je platný a účinný na celom území SR. Prvoinštančný súd vychádza z nesprávneho predpokladu, že žalobca nepreukázal, že aj iní odsúdení v ÚVTOS Leopoldov majú v rovnakej diferenciálnej skupine prístup k návštevám s priamym kontaktom a z tohto dôvodu nemohol byť žalobca diskriminovaný. Prvoinštančný súd teda v podstate uvádza, že diskrimináciu možno dokazovať len v rámci jedného ústavu na výkon trestu odňatia slobody, ale to je nelogické a najmä právne nesprávne, nakoľko zákon platí pre všetkých na území SR a ak ÚVTOS Banská Bystrica a Ružomberok rozhodujú inak a poskytujú návštevy priamym kontaktom, z toho vyplýva, že ÚVTOS Leopoldov zákon porušuje a teda žalobcu diskriminuje. Ďalej súd nesprávne interpretuje Odporúčanie Rec (2006) Výboru ministrov Rady Európy členským štátom o Európskych väzenských pravidlách, kde súd poukázal len na odseky 24.1 a 24.2 ale zabudol uviesť bod 24.4, ktorý uvádza, že „Opatrenia pre návštevy majú byť také, aby väzneným osobám umožňovali udržiavať a rozvíjať rodinné vzťahy tak prirodzene, ako je to možné. Z toho je naopak možné vyvodiť, že Výbor ministrov preferuje osobný kontakt pred kontaktom cez „sklo“. Prvoinštančný súd poukázal na články 24.1 a 24.2, pričom posledne uvedený nesúvisí s návštevami, ale umožňuje monitorovanie priebehu stretnutia s návštevami / rodinnými príslušníkmi /, čo nerozporuje ani žalobca. Prvoinštančný súd účelovo vyložil bod 112 Správy Európskeho výboru na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania (CPT) PT (2014) 07 zo dňa 24.03.2014, zverejnené na stránke www.rokovania.sk, kde je jasne uvedené, že Odsúdení zaradení v maximálnom stupni stráženia C a väčšina väzňov s doživotným trestom v režime D 1 (pozri odsek 46) spravidla nemali právo prijímať návštevy s priamym kontaktom. CPT uznáva, že v niektorých prípadoch bude z bezpečnostných dôvodov alebo na ochranu legitímnych záujmov vyšetrovania opodstatnené prijímať návštevy v kabínach a/alebo monitorované návštevy. Pre všetky zákonom ustanovené kategórie väznených osôb by však mali byť pravidlom návštevy s priamym kontaktom a „bezkontaktné“ návštevy by mali byť len výnimkou. Akékoľvek rozhodnutie o nariadení bezkontaktných návštev musí byť vždy dobre zdôvodnené a opodstatnené a musí sa zakladať na individuálnom posúdení potenciálneho rizika konkrétneho väzňa. Z tohto naopak vyplýva, že ÚVTOS Leopoldov diskriminoval žalobcu, nakoľko tak vychovatelia resp. referenti súhlasili s návštevami pre žalobcu s priamym kontaktom, ale riaditeľ ústavu vždy až na výnimky toto zamietol. Z toho vyplýva, že postup riaditeľa a teda ÚVTOS Leopoldov je diskriminačným voči žalobcovi. Rozhodnutie Generálneho riaditeľa zboru väzenskej a justičnej stráže č. 33/2012, 23/2()14 resp. RMS č. 16/2015 sú diskriminačné, keďže obsahujú diskriminačné ustanovenia na základe pohlavia a veku, pričom táto diskriminácia sa priamo dotýka práv žalobcu. Diskriminačné ustanovenia tohto rozhodnutia žalobca nachádza v tom, že osoby mužského pohlavia a osoby vo veku do 40 rokov sú diskriminované oproti osobám ženského pohlavia a osobám starším ako 40 rokov, nakoľko podľa tohto rozhodnutia majú z rozhodnutia riaditeľa osoby mužského pohlavia a osoby do 40 rokov automaticky pridelenú vyššiu hodnotu sociálneho zlyhania, a to bez toho, aby sa dopustili akéhokoľvek negatívneho správania, čo napr. malo pre žalobcu negatívny dopad pri podaní žiadosti o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože mal žiadateľ automaticky o dva body viac tzv. skóre tzv. resocializačnej prognózy, než osoby ženského pohlavia nad 40 rokov. Podľa žalobcu je neprípustné, aby sa postupovalo podľa takto vypracovaných tabuliek, ktoré vznikli na základe a podklade nejakých štatistík, keďže takto je žalobca penalizovaný i za správanie iných osôb mužského pohlavia mladších ako 40 rokov. Na základe vyššie uvedeného skutkového a právneho stavu žiada, aby odvolací súd zrušil podľa ustanovenia § 389 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v platnom znení rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 13C 398/2013 - 476 a vrátil vec na ďalšie konanie a rozhodnutie.

24. Žalobca v odvolaní proti rozsudku zo dňa 28.11.2016 súdu doručenému 30.11.2016 opätovne poukázal na to, že dôvodom na porušenie práva na spravodlivý proces je nedostatočné a zmätočné odôvodnenie rozsudku Okresného súdu Trnava, pričom z tohto vyplýva nepreskúmateľnosť. Nevypočítím navrhnutých svedkov a to X. Q. a Y. J. ako aj N. Q. a Y. H. a nedoložením podkladov z ÚVTOS Ružomberok a ÚVTOS Banská Bystrica, ktoré mal v čase rozhodovania pri sebe žalobca, ktorý žiadal o eskortu, ale súd jeho žiadosti nevyhoviel, došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Týmto má za preukázané, že v predmetnom čase ako odsúdený nemusel žiadať riaditeľa o súhlas, aby mohol vykonať návštevu priamym kontaktom! OS TT to v bode 59. nesprávne odôvodňuje, úmyselne zahmlieva vážnosť, vzniknutej ujmy, pretože sa tu jedná o obdobie do 31.12.2013, kedy z platnej a účinnej právnej úpravy bolo presne určené, v ktorých prípadoch sa návšteva vykoná bez priameho kontaktu, ako aj v ktorých prípadoch je potrebné rozhodnutie riaditeľa ústavu. V prípade nariadenia návštev bez priameho kontaktu bolo povinnosťou napr. pedagóga vypracovať, návrh na schválenie návštev bez priameho kontaktu a tento predložiť riaditeľovi ústavu, aby o ňom rozhodol a konkretizoval, prečo mu nebudú povolené návštevy priamym kontaktom ako iným odsúdeným v rovnakom postavení. Akékoľvek rozhodnutie o nariadení bezkontaktných návštev pritom musí byť vždy dobre zdôvodnené a opodstatnené!!! Len v tomto prípade by bolo správne tvrdenie súdu, že je možné považovať prípad žalobcu za odôvodnený. Poukázanie na znenie ustanovenia § 18 ods. 2 písm. e) PVTOS, s účinnosťou od 01.01.2014 je zo strany súdu úplne irelevantné. Z tohto dôvodu, že súd nevykonal návrhy na doplnenie dokazovania, rozhodol predčasne a nezákonne. Opätovne uvádza, že žalovaný 1/ sa voči žalobcovi dopúšťa priamej diskriminácie podľa ustanovenia § 2a ods. 3 zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov, pretože odsúdený v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody napr. Banská Bystrica - Kráľová a Ružomberok v zariadeniach v strednom stupni stráženia v diferenciálnej skupine „C“ vykonávajú návštevy priamym kontaktom a majú iné výhody ako sú poskytované žalobcovi. Z uvedeného dôvodu sa so žalobcom koná menej priaznivo ako s iným odsúdeným v porovnateľnej situácii a to len z dôvodu, že vykonáva trest odňatia slobody v ústave Leopoldov. Z uvedeného dôvodu sú diskriminovaní aj rodinní príslušníci. V ustanovení § 24 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov sa upravuje, že návšteva odsúdeného v ústave s minimálnym stupňom stráženia a v ústave so stredným stupňom stráženia sa vykonáva spravidla priamym kontaktom, návšteva odsúdeného zaradeného do ústavu s maximálnym stupňom stráženia sa vykonáva spravidla bez priameho kontaktu. Riaditeľ ústavu môže v odôvodnených prípadoch rozhodnúť, či sa návšteva odsúdeného vykoná s priamym kontaktom alebo bez priameho kontaktu. Z uvedeného ustanovenia nevyplýva žiaden právny nárok na návštevu priamym kontaktom, no na strane druhej by mala po celom území Slovenskej republiky v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia sa uplatňovať rovnaká prax pri realizovaní návštev priamym kontaktom, keďže v iných ústavoch, kde vykonával trest žalobca fungovali návštevy priamym kontaktom. Z tohto dôvodu by malo v rovnakých ústavoch platiť rovnaké zaobchádzanie a výhody, pritom by nemalo závisieť od rozhodnutia riaditeľa, ktoré je nepreskúmateľné, nakoľko je čisto subjektívne. Žalobca dva krát požiadal vykonať návštevu priamym kontaktom, a to dňa 10.07.2013 a 01.08.2013, pričom ju riadne odôvodnil jednak okolnosťou, že návšteva priamym kontaktom umožní rozprávať sa naraz s 5 osobami, nakoľko bez priameho kontaktu je tam len 1 telefón a druhú odôvodnil tým, že nemal návštevu v mesiaci júl 2013, nakoľko jeho rodina nemala umožnenú návštevu priamym kontaktom, hrozí narušenie vzťahov, psychická ujma žalobcovi a v konečnom dôsledku je to v rozpore aj s resocializáciou, keď sa neumožňuje návšteva priamym kontaktom. Prvoinštančný súd nesprávne vyložil právny predpis a to zákon o výkone trestu odňatia slobody, nakoľko tento je platný a účinný na celom území SR. Prvoinštančný súd vychádza z nesprávneho predpokladu, že žalobca nepreukázal, že aj iní odsúdení v ÚVTOS Leopoldov majú v rovnakej diferenciálnej skupine prístup k návštevám s priamym kontaktom a z tohto dôvodu nemohol byť žalobca diskriminovaný. Prvoinštančný súd teda v podstate uvádza, že diskrimináciu možno dokazovať len v rámci jedného ústavu na výkon trestu odňatia slobody, ale to je nelogické a najmä právne nesprávne, nakoľko zákon platí pre všetkých na území SR a ak ÚVTOS Banská Bystrica a Ružomberok rozhodujú inak a poskytujú návštevy priamym kontaktom, z toho vyplýva, že ÚVTOS Leopoldov zákon porušuje a teda žalobcu diskriminuje. Ďalej súd nesprávne interpretuje Odporúčanie Rec (2006) Výboru ministrov Rady Európy členským štátom o Európskych väzenských pravidlách, kde súd poukázal len na odseky 24.1 a 24.2 ale zabudol uviesť bod 24.4, ktorý uvádza, že „Opatrenia pre návštevy majú byť také, aby väzneným osobám umožňovali udržiavať a rozvíjať rodinné vzťahy tak prirodzene, ako je to možné. Z toho je naopak možné vyvodiť, že Výbor ministrov preferuje osobný kontakt pred kontaktom cez „sklo“. Prvoinštančný súd poukázal na články 24.1 a 24.2, pričom posledne uvedený nesúvisí s návštevami,

ale umožňuje monitorovanie priebehu stretnutia s návštevami / rodinnými príslušníkmi /, čo nerozporuje ani žalobca. Prvoinštančný súd účelovo vyložil bod 112 Správy Európskeho výboru na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania (CPT) PT (2014) 07 zo dňa 24.03.2014, zverejnené na stránke www.rokovania.sk, kde je jasne uvedené, že Odsúdení zaradení v maximálnom stupni stráženia C a väčšina väzňov s doživotným trestom v režime DI (pozri odsek 46) spravidla nemali právo prijímať návštevy s priamym kontaktom. CPT uznáva, že v niektorých prípadoch bude z bezpečnostných dôvodov alebo na ochranu legitímnych záujmov vyšetrovania opodstatnené prijímať návštevy v kabínach a/alebo monitorované návštevy. Pre všetky zákonom ustanovené kategórie väznených osôb by však mali byť pravidlom návštevy s priamym kontaktom a „bezkontaktné“ návštevy by mali byť len výnimkou. Akékoľvek rozhodnutie o nariadení bezkontaktných návštev musí byť vždy dobre zdôvodnené a opodstatnené a musí sa zakladať na individuálnom posúdení potenciálneho rizika konkrétneho väzňa. Z tohto naopak vyplýva, že ÚVTOS Leopoldov diskriminoval žalobcu, nakoľko tak vychovávateľa resp. pedagógovia súhlasili s návštevami pre žalobcu s priamym kontaktom, ale riaditeľ ústavu vždy až na výnimky toto zamietol. Z toho vyplýva, že postup riaditeľa a teda ÚVTOS Leopoldov je diskriminačným voči žalobcovi.

25. Rozhodnutie Generálneho riaditeľa zboru väzenskej a justičnej stráže č. 33/2012, 23/2014 resp. RMS č. 16/2015 sú diskriminačné, keďže obsahujú diskriminačné ustanovenia na základe pohlavia a veku, pričom táto diskriminácia sa priamo dotýka práv žalobcu. Diskriminačné ustanovenia tohto rozhodnutia žalobca nachádza v tom, že osoby mužského pohlavia a osoby vo veku do 40 rokov sú diskriminované oproti osobám ženského pohlavia a osobám starším ako 40 rokov, nakoľko podľa tohto rozhodnutia majú z rozhodnutia riaditeľa osoby mužského pohlavia a osoby do 40 rokov automaticky pridelenú vyššiu hodnotu sociálneho zlyhania, a to bez toho, aby sa dopustili akéhokoľvek negatívneho správania, čo napr. malo pre žalobcu negatívny dopad pri podaní žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože mal žiadateľ automaticky o dva body viac tzv. skóre tzv. resocializačnej prognózy, než osoby ženského pohlavia nad 40 rokov. Podľa žalobcu je nepripustné, aby sa postupovalo podľa takto vypracovaných tabuliek, ktoré vznikli na základe a podklade nejakých štatistík, keďže takto je žalobca penalizovaný i za správanie iných osôb mužského pohlavia mladších ako 40 rokov. Tvrdí, že v konaní nebol dodržaný princíp rovnosti účastníkov, keď mu OS TT nedoručil všetky podania a uznesenia vo veci, nezabezpečil, aby mohol byť prítomný na pojednávaní a to i napriek tomu, že o to výslovne viackrát žiadal (dôkaz: v spise - Podanie žalobcu zo dňa 18.04.2016, 05.05.2016 a 12.09.2016). Poukázal na čl. 47 ods. 3 Ústavy a na nález a uznesenie Ústavného súdu (PL. ÚS 43/95, II. ÚS 121/02). Má za to, že keď nastala situácia, že nemal k dispozícii všetky uznesenia a podania vo veci, nemohol k nim ani zaujať stanovisko, čím bolo podstatným spôsobom porušené jeho právo na rovnosť strán konania a toto bolo navyše prehĺbené tým, že nemohol sám od seba prísť na pojednávanie a žalovaný 1/ mu toto neumožnil aj keď o to osobne žiadal, navyše jeho výslovnú žiadosť neakceptoval ani súd! Zároveň namieta aj nezákonné Oznámenie OS TT zo dňa 16.11.2016, že účinky doručenia má len doručenie rozsudku právnenému zástupcovi a plynutie lehoty na odvolanie nastáva podľa doručenia rozsudku právnenému zástupcovi. O uvedenom rozsudku sa preukázateľne dozvedel až dňa 22.11.2016, kedy mu bol OS TT doručený ako ďalší rovnopis. Preto žiada odvolací súd, aby prihliadol aj na jeho odvolanie, resp. doplnenie odvolania. Na základe vyššie uvedeného skutkového a právneho stavu žiada, aby odvolací súd zrušil podľa ustanovenia § 389 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v platnom znení rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 13C 398/2013 - 476 a vrátil vec na ďalšie konanie a rozhodnutie. Zároveň si uplatnil právo na náhradu trov konania.

26. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný 2/. Zastáva názor, že žalobca vo svojom odvolaní neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali podanie odvolania. Ako žalovaný 2/ sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku, ktorým súd žalobu v celom rozsahu zamietol a pridrižiava sa všetkých vyjadrení v priebehu pojednávania a v plnom rozsahu sa pridrižiava všetkých písomných vyjadrení k danej veci, v ktorých, okrem iného, vzniesol námietku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie: na vznesenú námietku súd prihliadol a dospel k právnenému záveru, že je dôvodná. V konaní nebolo preukázané, že by akýmkoľvek spôsobom porušil zásadu rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k žalobcovi. Vo vzťahu ku skutočnostiam uvedených v odvolaní (vykonávanie návštev a Rozkaz generálneho riaditeľa Zboru väzenskej a justičnej stráže č. 33/2012 o zaobchádzaní s obvinenými a odsúdenými, ktorý bol nahradený Rozkazom generálneho riaditeľa Zboru väzenskej a justičnej stráže č. 23/2014 o zaobchádzaní s obvinenými a odsúdenými) sa vyjadrilo generálne riaditeľstvo vo svojom písomnom vyjadrení (č. GR ZVJS-4-26/16-2014 zo dňa 11. 11. 2014), pričom s týmto vyjadrením sa v plnom rozsahu stotožnil v doplnenom písomnom vyjadrení č. GR ZVJS-3-31/16-2015 zo dňa 29. 10.2015

a k Rozkazu ministra spravodlivosti č. 16/2015 o zaobchádzaní s obvinenými a odsúdenými. účinného od 01. 01. 2016, ktorý nahradil RGR č. 23/2014 sa vyjadril na prebiehajúcich pojednávaniach. Keďže v danej veci trvá na svojich vyjadreniach a zároveň nedopíňa nové skutočnosti, nepovažuje za dôvodné ich opätovne uvádzať v tomto vyjadrení k odvolaniu žalobcu, nakoľko týmito vyjadreniami súd disponuje.

27. Zdôrazňuje však, že nejedná sa o rozhodnutie správneho orgánu (s náležitosťami rozhodnutia podľa správneho poriadku), ale o rozkaz ministra spravodlivosti ako interného predpisu Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „zbor“), ktorý nebol vydaný pre jednotlivca, ale pre zbor z dôvodu upraviť v zbore spôsob, formy a postupy zaobchádzania s obvinenými vo výkone väzby a odsúdenými vo výkone trestu odňatia slobody, špecializovaného výkonu trestu odňatia slobody a zriaďovania bezdrogovej zóny v ústavoch na výkon väzby, ústavoch na výkon trestu odňatia slobody, ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých a nemocnici pre obvinených a odsúdených. Aplikáciou tohto interného predpisu zboru, ktorý bol vydaný v súlade s príslušnými právnymi predpismi, zastáva názor, že žalobca nebol akýmkoľvek spôsobom diskriminovaný. Plne sa stotožňuje s odôvodnením rozsudku v časti: „Pokiaľ ide o uplatňovanie RMS č. 16/2015 ústavom, súd má za to, že jeho uplatňovanie nie je možné považovať za naplnenie predpokladov nepriamej diskriminácie v zmysle § 2a ods. 2 ADZ, pretože prihládanie na vek a pohlavie v danom príkaze resp. jeho prílohe je objektívne odôvodnené štatistickými údajmi a sledovaním oprávneného záujmu (bezpečnosť verejnosti, vyššie riziko u týchto skupín) a je primerané a nevyhnutné na dosiahnutie takého záujmu.“ V rozsudku súdu sa ďalej uvádza: „V časti žaloby smerujúcej proti žalovaným 2/ a 3/ súd žalobu v tejto časti zamietol z dôvodu, že uvedený RMS č. 16/2015 upravuje o. i. spôsob, formy a postupy zaobchádzania s odsúdenými vo výkone trestu odňatia slobody, a tento preto uplatňuje v tomto prípade len ústav na výkon trestu odňatia slobody a nie žalovaní 2/ a 3/. Keďže žalovaní 2/ a 3/ tento rozkaz neuplatňujú, nemôžu sa logicky ani zdržať jeho ďalšieho uplatňovania. Zo žalobného návrhu nevyplýva, akým konkrétnym konaním mal žalobcu obmedziť na jeho právach a porušiť tým antidiskriminačný zákon. Zastáva názor, že v súvislosti s realizáciou návštev odsúdeného v ústave nespôsobil žalobcovi žiadnu ujmu. Z tohto titulu nie je nositeľom pasívnej vecnej legitímácie v danom spore, ani keby k porušovaniu práv žalobcu došlo. Vo vzťahu k námietke žalobcu, že mu bolo odopreté právo na spravodlivý súdny proces, pretože súd nezabezpečil, aby bol prítomný na všetkých pojednávaniach, poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 4 Cdo 211/2011 zo dňa 26. 07. 2012, týkajúci sa navrhovateľa T. N., ktorým dovolanie žalobcu odmietol. Poukázal tiež na rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn.: 14C/403/2012-251 zo dňa 30. 05. 2016, týkajúci sa taktiež navrhovateľa T. N., ktorým súd konanie v časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 500.000,- eur zastavil a návrh zamietol.

28. S predmetným názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj názorom Okresného súdu Trenčín sa stotožňuje a zastáva názor, že žalobcovi jeho neprítomnosťou na súdnom pojednávaní nebola odňatá možnosť obhajovať sa, nakoľko žalobca mal ustanoveného právneho zástupcu, ktorý sa na pojednávaniach (na ktorých žalobca prítomný nebol) zúčastňoval a jeho práva obhajoval a žalobca mal možnosť v rámci konania predkladať svoje vyjadrenia a námietky prostredníctvom listinných dôkazov. Čo sa týka vyjadrenia žalobcu, v ktorom uvádza, že „žalované strany zavádzali a klamali na pojednávaní 11.02.2016, ale aj pri písomných vyjadreniach (úplne bez postihu), ohovárali ma a docielili diskreditáciu osoby žalobcu“ uvádza, že všetky skutočnosti, ktoré uviedol vo svojich písomných vyjadreniach a taktiež vyjadreniach na súdnych pojednávaniach vychádzajú z podkladov, ktoré má k dispozícii a v tejto forme ich poskytol súdu, pričom tieto podklady neslúžia na zdiskreditovanie protistrany, ale slúžia ako prostriedok procesnej obrany, ktorú v rámci súdneho pojednávania musí strana žalobcu zniesť. Na základe uvedených skutočností považuje odvolanie žalobcu voči rozsudku súdu za právne neodôvodnené, preto navrhuje, aby odvolací súd odvolanie voči rozsudku odmietol a v súlade s § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok rozsudok Okresného súdu Trnava. sp. zn. 13C/398/2013-476 ako vecne správny potvrdil.

29. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný 3/, ktorého obsah je totožný ako vo vyjadrení žalovaného 2/.

30. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril aj žalovaný 1/, ktorý uviedol, že sa plne stotožňuje s právnym názorom Okresného súdu Trnava obsiahnutom v rozsudku Okresného súdu Trnava sp. zn.: 13C/398/2013 - 476 zo dňa 06.10.2016.

31. Žalobca sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadril aj k vyjadreniam žalovaných 1/ až 3/, keď uviedol, že žalovaný 1/ sa nevyjadril žiadnym spôsobom, na ktorý by sa dalo reagovať.

Žalovaný 2/ a 3/ sa v podstate vyjadrili zhodne, pričom k ich odvolaniam uvádza, že v prvej časti citujú tak z odvolania podanou advokátskou kanceláriou ako aj žalobcom, v ďalšej časti len poukazujú na rozhodnutie v inej právnej veci, kde rozsiahle citujú rozsudky týkajúce sa T. N., pričom uvedená vec nesúvisí s touto vecou a uplatňovaním práv žalobcu. Z tohto dôvodu je nenáležité citovať v podstate celé rozhodnutia v inej právnej veci, nakoľko ani z odcitovaného nie je zrejmé, ako T. N. sa dožadoval účasti na pojednávaníach v jeho právnej veci. Z tohto dôvodu je absolútne irelevantné uvádzanie tohto rozhodnutia. Ak samotný žalobca poukázal na nepravdy uvádzané na pojednávanie, uvádzanie týchto nepravd nemôže mať povahu procesnej obrany podľa Civilného sporového poriadku, nakoľko sa nepojednávalo ohľadom povesti žalobcu, ale ohľadom diskriminácie žalobcu žalovanými 1/ až 3/. Vzhľadom k tomu, že žiadnym spôsobom žalovaní 2/ a 3/ nezdôvodnili svoju pasívnu legitímáciu, nie je potrebné rozširovať a vyjadrovať sa podrobnejšie k uvedenej veci, nakoľko relevantné tvrdenia boli uvedené v podanom odvolaní. Na základe vyššie uvedeného skutkového a právneho stavu žiada, aby odvolací súd zrušil podľa ustanovenia § 389 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v platnom znení rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 13C/398/2013 - 476 a vrátil vec na ďalšie konanie a rozhodnutie. Zároveň si uplatňuje trovy prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania, ktoré vyčíslil na výzvu súdu.

32. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu I. inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), e) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

33. Odvolací súd v celom rozsahu preberá súdom I. inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým zisteniam, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov, a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na § 387 ods. 2 CSP odvolací súd už iba odkazuje na správne písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na potvrdenie správnosti rozhodnutia súdu I. inštancie udáva ešte nasledovné:

34. Súd I. inštancie žalobu zamietol, z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie žalovaných 1/, 2/ a 3/ a tiež z dôvodu nezvládnutia dôkazného bremena žalobcu a nepreukázania či už priamej resp. nepriamej diskriminácie a s tým súvisiacim nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy a upustenia od uplatňovania RMS č. 16/2015 a RGR č. 33/2012 a č. 23/2014.

35. Žalobca v odvolaní namietal najmä nesprávny procesný postup súdu, nevykonanie navrhnutých dôkazov na zistenie rozhodujúcich skutočností a nesprávne právne posúdenie veci, preto predmetom prieskumu odvolacím súdom bolo posúdiť správnosť rozhodnutia súdu I. inštancie.

36. Obmedzením osobnej slobody v dôsledku uloženia trestu odňatia slobody nepochybne dochádza k zásahu do viacerých základných práv osoby na osobnej slobode obmedzenej, a preto aj právo na ochranu súkromného a rodinného života osoby, v osobnej slobode obmedzenej výkonom trestu odňatia slobody, má nepochybne úplne iný rozsah a kvalitu, než u osoby na slobode neobmedzenej. V prípade uloženia trestu odňatia slobody tak pôjde najmä o obmedzenie rozsahu a možností vedenia súkromného a rodinného života napr. možnosť rozhodovať o vlastných aktivitách zásadne sám, resp. žiť so svojou rodinou a bezprostredne s ňou rozvíjať citové väzby. Toto obmedzenie má však svoje ústavnoprávne opodstatnenie v obmedzení osobnej slobody, právoplatným odsúdením na výkon trestu odňatia slobody.

37. Opatrenia súvisiace s prevádzkou väznice vždy podstatne obmedzujú súkromný a rodinný život odsúdeného, nech už sa konkrétna väznica nachádza akokoľvek ďaleko od miesta pôvodného bydliska odsúdeného a jeho rodiny. Za podmienky uloženia trestu odňatia slobody v súlade s platným

právnym poriadkom, vzniknuté obmedzenie súkromného a rodinného života za podmienok stanovených zákonom, zásadne predstavuje zásah do osobnostných práv odsúdeného, ktorý je však dovolený a oprávnený.

38. Podľa § 3 ods. 2 zák. č. 475/2005, všetky práva ustanovené týmto zákonom sa zaručujú všetkým odsúdeným v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania.

39. Podľa § 2 ods. 1, antidiskriminačného zákona č. 365/2004 Z. z., dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania spočíva v zákaze diskriminácie z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia.

40. Podľa § 2a ods.1, antidiskriminačného zákona č. 365/2004 Z. z., diskriminácia je priama diskriminácia, nepriama diskriminácia, obťažovanie, sexuálne obťažovanie a neoprávnený postih; diskriminácia je aj pokyn na diskrimináciu a nabádanie na diskrimináciu.

41. Podľa § 2a ods. 2 antidiskriminačného zákona č. 365/2004 Z. z., priama diskriminácia je konanie alebo opomenutie, pri ktorom sa s osobou zaobchádza menej priaznivo, ako sa zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou v porovnateľnej situácii.

42. Podľa § 2a ods. 3 antidiskriminačného zákona č. 365/2004 Z. z., nepriama diskriminácia je navonok neutrálny predpis, rozhodnutie, pokyn alebo prax, ktoré znevýhodňujú alebo by mohli znevýhodňovať osobu v porovnaní s inou osobou; nepriama diskriminácia nie je, ak takýto predpis, rozhodnutie, pokyn alebo prax sú objektívne odôvodnené sledovaním oprávneného záujmu a sú primerané a nevyhnutné na dosiahnutie takéhoto záujmu.

43. Zásada rovnakého zaobchádzania je v tej najširšej a naj všeobecnejšej rovine upravená antidiskriminačným zákonom (lex generalis), podľa ktorého sa uplatňuje len v spojení s právami osôb, ktoré sú upravené osobitnými zákonmi (lex specialis) v jednotlivých oblastiach, ktoré vymedzuje antidiskriminačný zákon. Podľa antidiskriminačného zákona je potrebné pri dodržiavaní zásady rovnakého zaobchádzania prihliadnuť aj na dobré mravy z hľadiska zabezpečenia ochrany pred diskrimináciou.

44. Priama diskriminácia je aktívne konanie alebo opomenutie konania niečo urobiť, ktorým niekto (diskriminujúci) znevýhodňuje inú osobu (diskriminovaný) z určitého dôvodu, ktorý je diskriminačný a teda neprípustný, zákonom zakázaný, čiže keď niekto zaobchádza s niekým pre tento dôvod horšie ako s niekým iným, kto tento dôvod nemá v rovnakej či porovnateľnej situácii v zákonom stanovených oblastiach, bez súčasnej existencie k tomu ospravedlniteľných dôvodov. Diskriminácia znamená vylúčenie alebo obmedzenie reálneho prístupu k právam, k ich efektívnemu uplatňovaniu, ak s dvoma skupinami v porovnateľnej situácii aj zaobchádzanie odlišne na základe zakázaných diskriminačných dôvodov.

45. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca (v danom prípade) dva krát žiadal o vykonanie návštevy priamym kontaktom a to dňa 10.07.2013 a dňa 01.08.2013. Žalobca bol v čase podania predmetných žiadostí o povolenie výkonu kontaktnej návštevy podľa § 24 ods. 4 zákona č. 475/2005 Z. z. pre výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia, do diferenciačnej skupiny „C“, ktorý trest vykonával v ÚVTOS Leopoldov. Pedagóg k žiadosti žalobcu zo dňa 10.07.2013 uviedol, že správanie a vystupovanie odsúdeného za posledné obdobie nie je na požadovanej úrovni. Odsúdený bol dňa 05.06.2013 disciplinárne potrestaný 10 dní na celodenné umiestnenie do uzavretého oddielu za to, že užíval lieky inak ako mu predpísal alebo povolil lekár. Odsúdený má za posledné obdobie 2 negatívne poznatky z dní 18.06.2013, 28.06.2013, a preto návšteve priamym kontaktom neodporúča vyhovieť. Žiadosti žalobcu zo dňa 10.07.2013 vedúca OVT uviedla, že tejto neodporúča vyhovieť a vedúci OPBS tiež žiadosti neodporúča vyhovieť. Riaditeľ ústavu s návštevou priamym kontaktom nesúhlasil. K žiadosti zo dňa 01.08.2013 sa dňa 05.08.2013 vyjadril pedagóg tak, že odsúdený je zaradený v strednom stupni stráženia, diferenciačná skupina „C“. Menovaný nie vždy dodržiava ústavný poriadok. Odsúdený bol disciplinárne potrestaný 6 krát naposledy dňa 21.03.2013 za študijné výsledky. Odsúdený mal poslednú povolenú kontaktnú návštevu v mesiaci 27.04.2013. Od povolenej kontaktnej návštevy bol menovaný

2 krát disciplinárne potrestaný. Na základe uvedených skutočností žiadosti odsúdeného o vykonanie návštevy na základe § 24 ods. 4 zák. č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov neodporúča vyhovieť. Žiadosti zo dňa 01.08.2013 vedúca OVT neodporúča vyhovieť, vedúci OPBS tiež neodporúča žiadosti vyhovieť a riaditeľ ústavu s návštevou priamym kontaktom nesúhlasil.

46. Podľa § 24 ods. 4 zák. č. 475/2005 Z. z., v znení platnom a účinnom v rozhodnej dobe, návšteva odsúdeného v ústave s minimálnym stupňom stráženia a v ústave so stredným stupňom stráženia sa vykonáva spravidla priamym kontaktom, návšteva odsúdeného zaradeného do ústavu s maximálnym stupňom stráženia sa vykonáva spravidla bez priameho kontaktu. Riaditeľ ústavu môže v odôvodnených prípadoch rozhodnúť, či sa návšteva odsúdeného vykoná s priamym kontaktom alebo bez priameho kontaktu.

47. V nastolenej otázke prípustnosti súdneho prieskumu nesúhlasov riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody s návštevou priamym kontaktom je potrebné vychádzať z celkovej koncepcie zákonnej úpravy výkonu trestu odňatia slobody a jeho účelu sledovaného spoločnosťou prostredníctvom noriem trestného práva (Trestný zákon, Trestný poriadok), zákona o výkone trestu odňatia slobody ako i prostredníctvom vykonávacej vyhlášky vydávajúcej Poriadok výkonu trestu odňatia slobody.

48. Z uvedeného gramatického a logického posúdenia citovaného ustanovenia (§ 24 ods. 4 ZoVTOS) vyplýva jedine ten záver, že návšteva priamym kontaktom nie je nárokovateľná a riaditeľ ústavu má možnosť v odôvodnených prípadoch rozhodnúť aj inak. Toto posúdenie nemôže byť svojvoľné a musí zodpovedať určitým pravidlám, aby nedochádzalo k diskriminácii u odsúdených.

49. Už z podstaty ukladania trestov podľa Trestného zákona vyplýva, že ide o ujmu na osobnej slobode, majetkových alebo iných právach odsúdeného, pričom okrem iných cieľov trestania, má vytvoriť podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život.

50. Táto koncepcia nie je nijako v rozpore s realizáciou základného práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života, garantovaného Dohovorom a Ústavou SR, nakoľko i tieto normy najvyššej právnej sily pripúšťajú za určitých podmienok obmedzenia výkonu tohto práva (čl. 8 bod 2 Dohovoru, čl. 13 ods. 2 a 4 Ústavy SR).

51. I keď zo samotného znenia ustanovenia § 24 ods. 4 zák. č. 475/2005 Z. z. nevyplýva povinnosť odsúdeného podať žiadosť riaditeľovi ústavu o súhlas s návštevou priamym kontaktom, zo zákonnej úpravy výkonu trestu odňatia slobody, vrátane Poriadku výkonu trestu odňatia slobody, vyplýva, že riaditeľ ústavu prijímanie návštevy odsúdenými v konečnom dôsledku môže v odôvodnených prípadoch ovplyvniť rozhodnutím o tom či sa návšteva odsúdeného vykoná priamym kontaktom alebo bez priameho kontaktu. Návšteva formou priameho kontaktu v danom prípade (i v čase podania žiadosti o žiadosti o udelenie súhlasu priamym kontaktom dňa 10.07.2013 a 01.08.2013) teda nie je nárokom, ale je ovplyvnená v závislosti od podmienok stanovených týmito normami, s prihliadnutím predovšetkým na stupeň stráženia a diferenciacnú skupinu, v ktorých je odsúdený pre výkon trestu odňatia slobody zaradený, ako i na jeho správanie sa počas výkonu trestu, ktoré vypovedá o tom, akým spôsobom sa odsúdený zúčastňuje na pozitívnych zmenách svojej osobnosti a napĺňa sa cieľ individuálnej prevencie prostredníctvom výkonu trestu odňatia slobody (§ 24 ods. 4 zákona č. 475/2005 Z. z., § 36 ods. 1 a § 18 ods. 2 Poriadku). (viď uznesenie NS SR, sp. zn. 3Sžo/140/2015 z 25.05.2016, ktorým potvrdil uznesenie Krajského súdu v Trnave, č. k. 14S/243/2014-23 zo dňa 05.03.2015).

52. Pokiaľ riaditeľ ústavu na výkon trestu odňatia slobody rozhodol tak, že nesúhlasil s návštevou žalobcu bez priameho kontaktu, konal tak v súlade so zákonom a stanovenými pravidlami, na ktoré sa prihliada pri takomto rozhodovaní. Samozrejme nemôže ísť o jeho svojvôľu, ale dôvody pre ktoré tak učinil musia byť konkrétne a opodstatnené. Žalovaný 1/ uviedol, že dňa 27.04.2013 vykonal žalobca kontaktnú návštevu, ktorú mu na základe jeho žiadosti povolil riaditeľ ústavu Leopoldov. Následné správanie žalobcu v súvislosti s výkonom trestu odňatia slobody nebolo v zmysle platných právnych predpisov, t.j. 475/2005 Z. z. Vyhlášky MS SR č. 368/2008 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody na požadovanej úrovni. Dňa 05.06.2013, 15.07.2013 bol žalobca disciplinárne potrestaný a v dňoch 18.06.2013, 28.06.2013, 07.08.2013, 22.10.2013, 29.10.2013 boli v aplikácii VVVT vykonané záznamy o negatívnom správaní, resp. porušení povinnosti v zmysle § 39 písm. b) zákona č. 475/2005

Z. z., bez disciplinárneho potrestania, riešené upozornením na nevhodné správanie. Vyššie uvedené správanie sa odsúdeného v sledovanom období bolo v zmysle zákona č. 475/2005 Z. z. „odôvodneným prípadom“ nepovolenia návštevy odsúdeného priamym kontaktom. Predmetným konaním bol sledovaný a aj napĺňaný účel trestu, tzn. (okrem iného) vychovávať žalobcu k tomu, aby ako odsúdený viedol riadny život a osvojil si základné spoločenské, právne normy. Podľa iných záznamov o žalobcovi, tento v rozhodnom období napr. užíval lieky inak ako mu ich predpísal a povolil lekár (porušenie liečebného režimu), úmyselne poškodil ústavný majetok. Navyše nesúhlas riaditeľa ústavu s návštevou žalobcu priamym kontaktom je podopretý vyjadrením tak zo strany pedagóga, vedúcej OVT a vedúceho OPBS, ktorí neodporučili žalobcovi návštevu priamym kontaktom (a to z dôvodov už vyššie uvedených) a z ktorého riaditeľ ústavu i vychádzal. Z uvedeného je zrejmé, že pokiaľ žalobca nedodržiaval pravidlá riadneho správania sa tak ako na to poukázal žalovaný 1/, riaditeľ ústavu na výkon trestu odňatia slobody mal dôvod rozhodnúť o nesúhlase s návštevou priamym kontaktom. Súd I. inštancie správne poukázal i na ust. § 18 ods. 2 písm. e) PVTOS, ktorý s účinnosťou od 01.01.2014 stanovuje to, že v diferenciačnej skupine „C“ v ústave so stredným stupňom stráženia, návštevy sa vykonávajú spravidla bez priameho kontaktu.

53. Neobstojí ani námietka žalobcu v tom, že v rozhodnom období ako odsúdený nemusel žiadať riaditeľa o súhlas, aby mohol vykonať návštevu priamym kontaktom. Nemožno totižto opomenúť fakt, že tu bolo oprávnenie riaditeľa (v zmysle ust. § 24 ods. 4 veta druhá z. č. 475/2005 Z. z.) v odôvodnených prípadoch rozhodnúť, či sa návšteva odsúdeného vykoná priamym kontaktom alebo bez priameho kontaktu. Pokiaľ riaditeľ ústavu túto možnosť využil, mal na to oprávnenie. K možnosti preskúmania rozhodnutia riaditeľa ústavu zaujal stanovisko už NS SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3Sžo/140/2015 z 25.05.2016, ktorým potvrdil uznesenie Krajského súdu v Trnave, č. k. 14S/243/2014-23 zo dňa 05.03.2015.

54. Uvedené nie je ani v rozpore s Odporúčaním Výboru ministrov Rady Európy členským štátom o Európskych väzenských pravidlách a konkrétne bod 24.4, na ktorý poukázal žalobca a kde sa uvádza, že „opatrenia pre návštevy majú byť také, aby väzneným osobám umožňovali udržiavať a rozvíjať rodinné vzťahy tak prirodzene, ako je to možné.“ Aj uvedený bod Odporúčania je potrebné vykladať v kontexte ostatných a nezakladá nárok žalobcu na návštevu priamym kontaktom. Normy a predpisy, ktoré upravujú podmienky návštev odsúdených sú upravené tak, aby neboli v rozpore s vyššie uvedeným bodom Odporúčania Výboru. Samozrejme musia byť stanovené určité hranice a podmienky, za ktorých je dôvodné návštevu priamym kontaktom nepripustiť, ako napr. v tomto prípade. Je nemysliteľné, aby žalobca, ktorý porušoval pravidlá správania požíval rovnaké výhody ako ostatní odsúdení zaradení v rovnakej diferenciačnej skupine, ktorí sa správali v súlade so stanovenými pravidlami. Tak ako bolo už povedané, je pritom potrebné vychádzať z účelu trestu, ktorý sleduje spoločnosť, a ktorým je o. i. resocializácia odsúdeného, pričom pre dosiahnutie tohto cieľa je jedným z prvkov aj motivačné pôsobenie na odsúdeného pri vytváraní podmienok na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život. Preto pokiaľ žalobca porušuje stanové pravidlá, musí si byť vedomý aj ich následkov napr. i nepovolením návštev priamym kontaktom.

55. Odvolateľ namietal, že žalovaný 1/ sa voči nemu dopúšťal priamej diskriminácie v tom, že odsúdení v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody napr. Banská Bystrica - Kráľová a Ružomberok v zariadeniach v strednom stupni stráženia v diferenčnej skupine „C“ vykonávajú návštevy priamym kontaktom a majú iné výhody ako sú poskytované žalobcovi. Tiež uviedol, že po celom území Slovenskej republiky by sa v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia mala uplatňovať rovnaká prax pri realizovaní návštev priamym kontaktom, keďže v iných ústavoch, kde vykonával trest žalobca fungovali návštevy priamym kontaktom. Z tohto dôvodu by malo v rovnakých ústavoch platiť rovnaké zaobchádzanie a výhody, pritom by nemalo závisieť od rozhodnutia riaditeľa, ktoré je nepreskúmateľné, nakoľko je čisto subjektívne.

56. O priamu diskrimináciu by išlo ak, ak by riaditeľ ústavu odoprel žalobcovi návštevu priamym kontaktom, pokiaľ by iným v porovnateľnej situácii aké boli u žalobcu, túto umožnil. Za porovnateľnú situáciu nemožno považovať výkon trestu odňatia slobody v inom ÚVTOS, na ktoré poukazoval žalobca (napr. Banská Bystrica - Kráľová, Ružomberok), ale napr. ani v tom istom ÚVTOS, pokiaľ by bol odsúdený zaradený do inej diferenciačnej skupiny, resp. by nemal disciplinárne opatrenia ako mal žalobca. To znamená, že za porovnateľnú situáciu možno považovať a brať do úvahy iba zaobchádzanie so žalobcom menej priaznivo v porovnaní s inými odsúdenými v tom istom ústave a za porovnateľných podmienok, a i keď v iných ÚVTOS platia rovnaké zákony, musí ísť o porovnateľné podmienky, čo

v prípade výkonu trestu odňatia slobody v iných ÚVTOS nie je. Z uvedeného dôvodu, potom súd I. inštalácie správne postupoval pokiaľ nepripustil dokazovanie navrhnuté žalobcom a to výsluchom odsúdených z iných ÚVTOS.

57. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, možno za diskrimináciu považovať iba také rozdielne zaobchádzanie, ktoré nemá objektívne a rozumné zdôvodnenie, nesleduje legitímny cieľ a zároveň neexistuje primeraná proporcionalita medzi použitými prostriedkami a sledovaným cieľom.

58. Správne súd vyvodil, že v konaní o antidiskriminačnej žalobe musí žalobca prioritne uniesť dôkazné bremeno týkajúce sa skutočností, z ktorých možno odvodiť, že došlo k priamej alebo nepriamej diskriminácii, resp. zásady rovnakého zaobchádzania. Žalobca musí tvrdiť a zároveň aj predložiť také dôkazy (uniesť dôkazné bremeno), z ktorých možno dôvodne usúdiť, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo. Súčasne musí tvrdiť, že pohnútkou diskriminačného konania je niektorý z dôvodov uvedených v ustanovení § 2 ods. 1 ADZ. Žalobca v konaní netvrdil žiaden z diskriminačných dôvodov, pre ktorý by s ním bolo zaobchádzané horšie vo vzťahu k druhému, odlišnému - výhodnejšiemu zaobchádzaniu s ostatnými odsúdenými zaradenými do diferenciálnej skupiny „C“, nachádzajúcimi sa v ÚVTOS Leopoldov, u ktorých takýto dôvod nebol. V konaní nebolo spoľahlivo preukázané, žeby riaditeľ ústavu inak postupoval pri porovnateľnej situácii voči iným odsúdeným a žeby žalobca bol diskriminovaný.

59. Vyššie uvedenému neodporuje ani Správa pre vlády SR o návšteve SR, ktorú vykonal Európsky výbor na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania v dňoch 24.09.2013 - Výbor odporúča, aby slovenské orgány vyvinuli ďalšie úsilie na zabezpečenie súladu s uvedenými minimálnymi požiadavkami, podľa bodu 112.

60. Neobstojí ani námietka žalobcu v súvislosti s diskrimináciou v dôsledku rozhodnutia Generálneho riaditeľa zboru väzenskej a justičnej stráže č. 33/2012, 23/2014 resp. RMS č. 16/2015 o ktorých tvrdí, že sú diskriminačné. Správne súd podotkol, že RGR č. 33/2012 a RGR č. 23/2014 sa v súčasnosti neuplatňujú, pretože boli zrušené, preto ani nie je dôvodným sa dožadovať od upustenia ich ďalšieho uplatňovania. Pokiaľ ide o RMS č. 16/2015, týmto bol zrušený RGR č. 23/2014 a nadobudol účinnosť 01. januára 2016. Dotazník hodnotenia rizika sociálneho zlyhania, ktorý tvorí prílohu RMS č. 16/2015, ale aj vyššie uvedených RGR predstavuje postup, ktorý stanovením relevantnej resocializačnej prognózy a konkretizácie rizika sociálneho zlyhania nielen objektivizuje formuláciu resocializačnej prognózy, ale tiež určuje oblasti zaobchádzania s odsúdeným, ktoré sú pre resocializáciu odsúdeného dôležité a treba sa im venovať počas výkonu trestu a aj po ňom. S využitím štatistických údajov teoretickým poznaním bolo vyselektovaných 13 rizikových faktorov, ktorým je v dotazníku priradená rôzna váha. Určenie pohlavia a veku ako rizikových faktorov vychádzalo a vychádza zo štatisticky overiteľných údajov, keď medzi páchatelmi trestných činov výrazne prevládajú muži a rovnako za objektívne preukázané je, že vo výkone trestu je vyššie percento odsúdených vo veku do 40 rokov. Pri vyhotovovaní dotazníkov hodnotenia rizika sociálneho zlyhania, ktorý tvorí prílohu vyššie uvedených RGR a aj RMS č. 16/2015 sa teda vychádza z relevantných podkladov a vzhľadom na uvedené výstupy, skutočnosť, že je mužom vo veku do 40 rokov nemôže byť vo vzťahu k nemu diskriminácia. Príloha je v súlade s legálnym vymedzením uvedeným v § 2a ods. 3, pretože je odôvodnená sledovaním oprávneného záujmu a je primeraná a nevyhnutná na dosiahnutie takéhoto záujmu. Žalobca musí tvrdiť a zároveň predložiť také dôkazy (uniesť dôkazné bremeno), z ktorých možno dôvodne usúdiť, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo, čo sa nestalo. Napokon nemožno opomenúť ani Upovedomenie o výsledkoch vybavenia podnetu zo dňa 05.05.2014, v ktorom verejná ochrankyňa práv SR konštatuje, že výsledkami vybavenia podnetu sa nepreukázalo porušenie základných práv a slobôd zaručených Ústavou SR v súvislosti s predmetnou právnou úpravou a použitím dotazníka sociálneho zlyhania.

61. Odvolací súd sa nestotožňuje s výtkou odvolateľa v tom, že rozsudok má nedostatočné a zmätočné zdôvodnenie. Odôvodnenie rozsudku je jasné, zrozumiteľné a presvedčivé, pričom zvrátiť výsledok nemohla ani námietka odvolateľa v tom, že rozsudok bol vyhlásený 06.10.2016, ale zároveň v písomnom vyhotovení súd cituje rozhodnutie o ústavnej sťažnosti žalobcu zo dňa 18.10.2016. Uvedené nebolo hlavným dôvodom, prečo súd žalobu zamietol, ale iba podporilo správnosť rozhodnutia súdu. Pokiaľ tiež žalobca namieta, že mu súd nedoručil všetky podania a uznesenia vo veci, nezabezpečil, aby mohol byť prítomný na pojednávaní a to i napriek tomu, že o to výslovne žiadal, odvolací súd udáva, že ani táto námietka žalobcu nie je dôvodná.

62. Z obsahu spisu vyplýva, že s podaným návrhom žalobcu bolo založené plnomocenstvo zo dňa 14.11.2013 (č. I. 3), v ktorom splnomocnil advokáta JUDr. Petra Peružeka na všetky právne úkony týkajúceho sa veci a aby ho zastupoval okrem iného aj pred súdom I. inštancie. Hoci z rozhodnutia Centra právnej pomoci zo dňa 14.10.2013 a následne zo dňa 31.10.2013 vyplýva, že vo veci spísania a podania žaloby určilo advokáta JUDr. Petra Peružeka, uvedené nie je v rozpore s poskytnutím právnej pomoci na základe udelenej plnej moci zo dňa 14.11.2013. Na základe uvedeného má potom odvolací súd za to, že advokát JUDr. Peružek bol oprávnený na všetky úkony pred súdom I. inštancie, to je aj na preberanie písomností, na zastupovanie žalobcu na pojednávaniach, atď. Zo strany žalobcu prišlo k odvolaniu plnej moci až podaním zo dňa 05.05.2016, ktoré advokát JUDr. Peružek doručil súdu 18.05.2016. Účinky odvolania plnej moci voči súdu nastávajú až oznámením uvedenému súdu, to je dňom 18.05.2016. Následne opätovne bola zo strany žalobcu udelená plná moc advokátovi JUDr. Petrovi Peružekovi dňa 24.06.2016 na celé konanie. Odvolací súd preto nezistil procesné pochybenie súdu I. inštancie pokiaľ všetky písomnosti (vrátane rozsudku) boli doručené iba právnemu zástupcovi žalobcu, nakoľko tento postupoval v zmysle ust. § 110 ods. 1 CSP (predtým § 49 ods. 1 OSP) a na postup podľa § 49 ods. 1 veta druhá OSP, resp. § 110 ods. 1 veta druhá CSP nebol dôvod. Žalobca bol prítomný na pojednávaní konanom dňa 29.03.2016, kde bol poučený o tom, že ak sa chce ďalších pojednávaní zúčastniť, je potrebné, aby si zabezpečil eskortu na vlastné náklady s tým, že jeho práva sú na ďalších pojednávaniach chránené ustanoveným právnym zástupcom. Preto bolo iba na žalobcovi či túto možnosť využije alebo nie, keď sám uviedol, že nemá možnosť zabezpečiť si eskortu na vlastné náklady (č. I. 402).

63. Na záver odvolací súd dodáva, že súd I. inštancie sa správne vysporiadal i s otázkou nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaných 1/, 2/ a 3/ vo vzťahu k jednotlivým bodom žaloby, ktorá otázka nebola odvolacím dôvodom žalobcu, avšak ktorá mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej odhliadnuc od vyššie uvedeného a ktorý dôvod samotný zakladal neúspech žaloby žalobcu.

64. Vzhľadom k vyššie uvedenému, keď odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, napadnutý rozsudok súdu I. inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny vrátane výroku o náhrade trov konania potvrdil.

65. Žalovaní 1/ až 3/ majú voči žalobcovi každý podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, vzhľadom na to, že žalovaní 1/ až 3/ boli v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešní a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne úspešným žalovaným náhradu trov konania nepriznať (§ 257 CSP). O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd I. inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

66. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu I. inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde I. inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom I. inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).